

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР
СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ

XXXVIII ХАРКІВСЬКІ
ПОЛІТОЛОГІЧНІ ЧИТАННЯ

Україна в умовах російської агресії: уроки сьогодення та прогнози майбутнього

м. Харків, 27 грудня 2024 р.

С М А Й Б У Т Н Ё

У СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Ч ЮРИСПРУДЕНЦІЯ

А КУЛЬТУРОЛОГІЯ

П ПОЛІТОЛОГІЯ

С ПСИХОЛОГІЯ

П ПЕДАГОГІКА

Н СОЦІОЛОГІЯ

Е ЕКОНОМІКА

І ФІЛОСОФІЯ

С ФІЛОЛОГІЯ

І ІСТОРІЯ

Т МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Н НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

В МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ
ХАРКІВСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПОЛІТОЛОГІВ

**УКРАЇНА В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ
АГРЕСІЇ:
УРОКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПРОГНОЗИ
МАЙБУТНЬОГО**

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(XXXVIII Харківських політологічних читань)

м. Харків, 27 грудня 2024 р.

Харків
«Право»
2025

УДК 14+159.9+32+33+34+35+37+81+82+94

У45

Редакційна колегія:

Л. М. Герасіна, докторка соціологічних наук, професорка (голова);

О. Ю. Панфілов, доктор філософських наук, професор;

В. А. Прудников, кандидат юридичних наук, доцент;

В. Ф. Смолянюк, доктор політичних наук, професор;

Т. О. Чернишова, кандидатка філологічних наук, доцентка

Україна в умовах російської агресії: уроки сьогодення та прогнози майбутнього : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (XXXVIII Харків. політол. читань), м. Харків, 27 груд. 2024 р. / [редкол.: Л. М. Герасіна (голова), О. Ю. Панфілов, В. А. Прудников та ін.]; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики ; Харків. асоц. політологів. – Харків : Право, 2025. – 96 с.

ISBN 978-617-8518-69-1

Збірник містить доповіді, у яких висвітлено проблеми війни як соціокультурного феномену, політичні, філософські, економічні, історичні, культурологічні, психологічні, педагогічні аспекти буття українського народу в умовах російської агресії, актуальні міжнародні проблеми сучасного світу.

УДК 14+159.9+32+33+34+35+37+81+82+94

Відповідальність за достовірність наданих матеріалів несуть автори.

ISBN 978-617-8518-69-1

© ГО «Аналітичний центр сучасної гуманітаристики», 2025

© Харківська асоціація політологів, 2025

18. Гуцман М. Я. Міжнародний тероризм як глобальна проблема сучасності. *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. 2008. Вип. 14. С. 134–139.

Науковий керівник: доктор філософських наук, професор **М. П. Трєбін**.

Дегтярьов М. Ю.,
здобувач вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня,
спеціальність 291,
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця

СТАНОВИЩЕ УКРАЇНИ НА ПОЛІТИЧНІЙ АРЕНІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Після 24 лютого 2022 р, коли російська федерація розпочала повномасштабне вторгнення в Україну, світ опинився перед новими викликами у сфері міжнародної безпеки, геополітики та прав людини. Для України цей день став не лише початком масштабного збройного конфлікту, але й моментом історичного об'єднання суспільства в боротьбі за незалежність і суверенітет [1]. Героїчний опір, який українці продемонстрували у перші дні війни, здивував увесь світ, закріпивши образ України як країни, яка готова захищати свої цінності навіть у найскладніших умовах. Попри важкі втрати, Україна не лише вистояла, а й суттєво зміцнила свої позиції на міжнародній політичній арені. Завдяки активній дипломатії та міжнародній підтримці вона перетворилася на символ боротьби за свободу, демократію та верховенство права. А саме консолідації українських політичних еліт, які попри весь медійний шум, зберігали сталу єдність перед лицем спільної загрози. Україна залучила безпрецедентну економічну, військову та гуманітарну допомогу від країн Європейського Союзу, Сполучених Штатів та інших партнерів, продемонструвавши здатність об'єднувати навколо себе коаліцію для протистояння агресії.

Після початку повномасштабного вторгнення, 28 лютого – на 5-й день після початку війни, Україна подала заявку до вступу в Євросоюз. Цей крок став показовою відповіддю на загрозу існуванню України та показав всім, особливо росії, що Україна була й буде йти до Європи. Неабияку стійкість

та силу потрібно мати, аби під тиском такої війни, не тільки не програти за перші декілька днів, але й почати діяти політично – в декілька разів рішуче та жорсткіше. Бо порівняно із проміжком 2014–2022 рр. Україна на міжнародній арені була менш впізнана та впливова, ніж та Україна, яка змінилася за майже три роки після початку війни. 10–11 березня 2022 р. на неформальному саміті лідерів країн-членів ЄС у Версалі Європейська Рада констатувала, що «Україна належить до нашої європейської родини» і запропонувала Європейській Комісії надати свій висновок щодо заявки України на членство в ЄС. 17 червня 2022 р. Європейська Комісія оприлюднила Висновок щодо заявки України на членство в ЄС із рекомендацією Європейській Раді надати Україні статус кандидата на членство в ЄС, а також діями для України, які необхідно виконати для переходу до наступного етапу – відкриття переговорів про вступ. Буквально за декілька місяців Україна пробилося у міжнародно-політичний світ великих та впливових країн світу. А 23 червня 2022 р. Європейська Рада ухвалила історичне рішення надати Україні статус кандидата на членство в ЄС. Це – нова історично важлива подія в політиці України. За такий проміжок часу наші дипломати, зробили те, що було б неможливо для інших країн, особливо у стані війни [2]. «Ми змінилися, наша країна також змінилася. Сьогодні ми вже не просимося до Європейського Союзу, це рішення є фактично безальтернативним. Питання лише в часових рамках. Ми вважаємо, що фактично найбільшим здобутком і посиленнями ЄС буде саме членство України, тому що сьогодні ми є гарантом регіональної безпеки, останнім рубежем на східному фланзі Європи та НАТО», – зазначає віцепрем'єрка-міністерка із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольга Стефанішина [3].

Окрім наших переконань у тому, що ми будемо в ЄС, нам потрібне чітке дотримання всіх вимог та виконання надскладних для України завдань. Головне з цих умов – посилення верховенства права, зменшення рівня корупції та рівня відмивання коштів, забезпечення прав національних меншин. Їх повне виконання, позитивно оцінене Єврокомісією, є необхідною умовою для початку наступного важливого етапу – передвступних переговорів з ЄС. Тут умови для вступу тісно пов'язані з умовами для вступу в НАТО, ось чому є надважливим виконання всіх завдань та чітке їх дотримання й надалі. Держава-кандидат має забезпечити стабільну роботу державних інституцій, що гарантують демократію, верховенство права, права людини, повагу та захист національних меншин; функціонування ринкової економіки, яка здатна витримати конкуренцію на ринку ЄС; мати спроможність брати на себе від-

повідальність та ефективно виконувати зобов'язання, що випливають з членства в ЄС. Держава-кандидат також має повністю вбудувати актуальне право ЄС. Завдань надзвичайно багато, але самотужки з ними не впоратися, тому комісія з ЄС спостерігає за виконанням цих завдань, щоби виключити нецільове використання грошей, направлених на ту чи іншу сферу. Але, окрім цієї допомоги, самих тільки надзвичайних зусиль з боку України не достатньо. Бо треба працювати одразу на всіх фронтах одночасно, щоб не допустити провал в економічній сфері, а згодом у в усіх інших чи навпаки. Основні сили спрямовуються на розвиток та підтримку на належному рівні військової сфери. Було прийнято низку євроінтеграційних законів, необхідних для вступу в Євросоюз. Лише за 2023 р. було виконано 80%+ Угоди про асоціацію [2].

Проте Україна співпрацює з ЄС не тільки в контексті виконання поставлених завдань, вона також бере участь в різноманітних програмах ЄС. Ці програми спрямовані на розвиток передових цифрових навичок, впровадження цифрових технологій на підприємствах, розбудову цифрової інфраструктури та більшу доступність цифрових послуг для громадян і державних інституцій країн-учасниць. Окрім цього зусилля спрямовуються на зміцнення конкурентоспроможності та стійкості малих і середніх підприємств. Це важлива інформація для України, адже середнім та особливо малим бізнесам дуже важко конкурувати на ринку та розвиватися. Україна також бере участь в інших програмах, які сприяють покращенню сфер здоров'я, політики, охорони довкілля та інших [2].

Після початку повномасштабного вторгнення Україна продемонструвала безпрецедентну рішучість у просуванні євроінтеграційного курсу, зокрема подачею заявки на вступ до ЄС вже на п'ятий день війни. Отримання статусу кандидата на членство у червні 2022 р. стало історичним проривом, а швидке виконання більшості вимог Єврокомісії підтвердило здатність країни впроваджувати глибинні реформи навіть у надскладних умовах. Участь у програмах ЄС, спрямованих на цифрову трансформацію, підтримку бізнесу та екологічну стійкість, свідчить про поступове утвердження України як невід'ємної частини європейської спільноти.

У період розвитку та активної інтеграції в ЄС Україна проводить активну дипломатичну діяльність для вступу в НАТО. Альянс для України – це не просто реалізація мети, це можливість бути захищеною від подальших зовнішніх загроз та постійно розвиватись у військовій сфері. Тому Україна прагне вступу ще з часів проголошення незалежності. Проте ступінь праг-

нення та шляхи до вступу значно відрізняються від колишніх. У 2023 р. було створено Раду Україна-НАТО на заміну Комісії Україна-НАТО, у складі якої Україна бере участь у засіданнях з членами Альянсу на рівних. Зміна формату свідчить про зміцнення політичних зв'язків між Україною та НАТО і вищий ступінь інтеграції України до Альянсу. З часом співпраця поглиблювалася, і вона є взаємовигідною. Україна має давню історію активної участі в операціях і місіях під проводом НАТО, що в свою чергу в деяких випадках допомогла нам військово. Окрім засудження та невизнання росією захоплення Криму, НАТО в далекому 2016 р. оформило допомогу під назвою «Комплексна програма допомоги» (КПД). У 2022 р. на Мадридському саміті держави-члени поглибили КПД для збільшення допомоги Україні. На Вільнюському саміті НАТО у 2023 р. держави-члени Альянсу ухвалили рішення про перетворення КПД на багаторічну програму допомоги, щоб сприяти відбудові структур безпеки та оборони України і переходу до цілковитої оперативної сумісності з НАТО [4]. На Вашингтонському саміті у 2024 р. держави-члени НАТО вирішили запровадити Ініціативу НАТО, у якій ідеться про допомогу Україні в навчаннях та у військовій сфері, та надали зобов'язання підтримувати Україну протягом декількох років.

Оскільки у вересні 2022 р. Україна знову подала заявку щодо вступу до НАТО, вже в 2023 р. на саміті у Вільнюсі держави-члени Альянсу підтвердили відданість майбутньому вступу України до НАТО. Всі побачили, що Україна прагне вступити до Альянсу, по її діям у сфері євроінтеграції, що Україна постійно підвищує свій рівень підходити під стандарти НАТО та прийняття реформ, необхідних для вступу. Держави-члени Альянсу висловилися, що будуть допомагати Україні як військовою підтримкою, так і дипломатичними зусиллями у сфері впровадження стандартів НАТО. Альянс зможе запросити Україну до вступу, коли держави-члени погодяться і будуть виконані умови. На Вашингтонському саміті у 2024 р., ґрунтуючись на рішеннях Мадридського саміту 2022 р. і Вільнюського саміту 2023 р., держави-члени Альянсу знову підтвердили, що майбутнє України – у НАТО і що вони й надалі підтримуватимуть Україну на її незворотному шляху до цілковитої євроатлантичної інтеграції, включаючи членство в НАТО. Держави-члени Альянсу будуть продовжувати підтримувати Україну в прийнятті всіх необхідних реформ та стандартів для вступу [4].

Україна значно посилила свої позиції у відносинах із НАТО, закріпивши незворотність курсу на євроатлантичну інтеграцію. Створення Ради Україна-НАТО, трансформація Комплексної програми допомоги у багаторічну ініці-

ативу та запровадження Ініціативи НАТО з безпекової допомоги свідчать про зростання рівня довіри та співпраці між Україною та Альянсом. Водночас Україна активно адаптує свої безпекові й демократичні стандарти до вимог НАТО, підтверджуючи готовність до майбутнього членства. Зобов'язання держав-членів Альянсу щодо довгострокової підтримки свідчать про стратегічну важливість України для євроатлантичної спільноти. А тому починаючи з 2022 р. українські кроки до вступу в НАТО були значно більшими та ширшими, ніж попередні. Це свідчить про те, що Україна значно розвинулася як держава на міжнародній арені.

Величезну роль українських дипломатів у міжнародних відносинах важко описати. Оскільки США для України є найбільшим партнером серед усіх країн, відповідно й його допомога є найбільшою серед усіх інших країн разом узятих. Інтереси США важко зрозуміти в цій війні, проте їхня ініціатива в наданні допомоги є неоціненною. Саме США стали ініціатором створення першої зустрічі формату «Рамштайн». Основна мета «Рамштайну» – обговорення, синхронізація та прискорення надання військової допомоги, зброї та спорядження Україні. Тобто міністри оборони різних країн світу обговорюють, яку зброю надаватимуть Україні для прискорення закінчення війни. Її організацію очолив міністр оборони США Ллойд Остін, і саме Сполучені Штати запросили представників понад 40 країн обговорити надання військової допомоги Україні. Українські дипломати активно закликали міжнародну спільноту до надання зброї, тому зустріч була організована США як відповідь на нагальні потреби України. Також на зустрічах обговорюють питання, пов'язані з підтримкою нашої країни після перемоги та закінчення війни [5]. Загалом відбулося 24 зустрічі у форматі Рамштайн, на яких обговорювали надання зброї для України та вирішення її нагальних проблем. Завдяки цим зустрічам Україна отримала велику кількість зброї різного типу, яка допомагає їй відстоювати своє право на існування та продовжувати боротьбу за свою незалежність та безпеку світу.

Після початку повномасштабної агресії росії проти України Запорізька атомна електростанція, одна з найбільших у світі, стала епіцентром серйозної загрози для глобальної безпеки. Її окупація російськими військовими створила безпрецедентний виклик для міжнародного співтовариства, змусивши ООН і МАГАТЕ звернути особливу увагу на безпеку станції. Ситуація на ЗАЕС потребує негайних рішень, щоб уникнути подальшої ескалації, яка може мати катастрофічні наслідки не лише для України, а й для всього регіону. Завдяки наполегливій дипломатичній роботі України це питання

було порушено на найвищому міжнародному рівні. На засіданні Ради Безпеки ООН були озвучені конкретні кроки для стабілізації ситуації, що стало важливим моментом у зусиллях щодо запобігання ядерній катастрофі. Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Гроссі представив на засіданні Ради Безпеки ООН 30 травня 2023 р. звіт щодо принципів забезпечення безпеки на ЗАЕС, окупованій російськими військами. За його словами, ситуація з безпекою ЗАЕС залишається надзвичайно нестабільною та небезпечною: воєнні дії тривають і можуть значно посилитися в найближчому майбутньому. Гроссі повідомив, що розробив п'ять принципів захисту ЗАЕС після тісних консультацій з Україною та росією. «1) Неприпустими будь-які атаки з території ЗАЕС або на неї, особливо спрямовані на реактори, сховища відпрацьованого ядерного палива, іншу критичну інфраструктуру та персонал. 2) Найбільшу в Європі АЕС не можна використовувати як склад для важкого озброєння чи базу для військових. 3) Електропостачання станції не має наражатися на ризик. 4) Усі конструкції, системи та елементи, необхідні для безпечної та надійної експлуатації станції, повинні бути захищені від нападів. 5) Не слід вживати жодних дій, що підривають вищезазначені принципи». Водночас ні росія, ні Україна не взяли на себе зобов'язання дотримуватися цих принципів, хоч і не виступили проти них. Російський посол в ООН Василь Небензя заявив, що рф «давно реалізує» такі заходи. Український посол Сергій Кислиця наголосив, що ці принципи «мають бути доповнені вимогою повної демілітаризації та деокупації станції», передає агенція Reuters [6]. Україна продовжує працювати над тим, щоб міжнародна спільнота не лише підтримувала територіальну цілісність країни, але й докладала зусиль для захисту критично важливих об'єктів інфраструктури. ЗАЕС стала символом того, наскільки небезпечною може бути війна, якщо вона ставить під загрозу об'єкти ядерної енергетики. У той же час рф періодично завдає ударів по ЗАЕС, тим самим демонструючи, що її абсолютно не стосується справа ядерної безпеки світу.

Україна є одним з провідних експортерів зерна у світі. Через цю масштабну війну утворилася глобальна продовольча небезпека. Україна зіткнулася з блокадою портів, що призвело до значного скорочення постачання продовольства на світові ринки. Це поставило під удар країни, які найбільше залежать від імпорту продовольства, та загострило і без того складну ситуацію з продовольчою кризою. Водночас агресивні дії росії підвищили нестабільність глобальних торговельних потоків, ще більше підвищуючи вартість основних харчових продуктів та посилюючи економічну нестабіль-

ність у світі. Через це було помічено у світі різке підвищення цін на основні продукти харчування. У поєднанні зі збільшенням вартості енергії країни, що розвиваються, були підштовхнуті до межі боргового дефолту, а все більше людей опинилося на межі голоду.

У таких умовах Чорноморська зернова ініціатива стала важливим кроком у стабілізації продовольчої безпеки. Ця ініціатива показує, наскільки актуальним стало міжнародне співробітництво для розв'язання глобальних проблем, що виникають в умовах збройних конфліктів. Завдяки підтримці ООН і Туреччини вдалося створити механізм, який забезпечив хоча б часткове відновлення експорту зерна з українських портів, відкривши шлях до зниження цін на продовольство та допомоги найбільш уразливим регіонам світу. 22 липня 2022 р. ООН, російська федерація, Туреччина та Україна погодили Чорноморську зернову ініціативу на церемонії підписання у найбільшому місті Туреччини Стамбулі. Угода дозволила відновити експорт з України зерна, інших продуктів харчування та добрив, включаючи аміак, через безпечний морський гуманітарний коридор із трьох ключових українських портів: Чорноморська, Одеси та Південного. Вантажі, які контролює Ініціатива, почали відправлятися з 1 серпня. Успіх цієї ініціативи промовляє сам за себе. Близько п'яти місяців пішло на врегулювання ситуації, після чого ціни на продукти, які стрімко виросли спочатку, почали падати. Безперебійне відправлення вантажів з українських портів вимагає подальшої співпраці України та росії. Пан Абдулла, координатор ООН з Чорноморської ініціативи, високо оцінив «дух співпраці» між сторонами Ініціативи. Він також відзначив особливу роль, яку відіграють Туреччина та ООН у підтримці процесу [7]. Що ж, попри всі проблеми, пов'язані з воєнними діями та порушенням домовленостей, ця ініціатива залишається прикладом того, як світова спільнота може об'єднуватися для вирішення критичних проблем. Водночас це свідчить про стратегічне значення України в забезпеченні глобальної продовольчої стабільності.

Нова та улюблена риторика росії – це на весь світ погрожувати ядерною зброєю та шантажувати, намагаючись досягти бажаного результату, а саме сповільнення або й взагалі зупинки в наданні зброї для України. На початку повномасштабного вторгнення ці заяви звучали грізно та створювали деякі перешкоди в наданні допомоги для України. Були й сповільнення, й обмеження допомоги. Проте Україна намагалася переконати своїх партнерів в тому, що це всього лише блеф зі сторони рф, що насамперед застосування ядерної зброї їм теж не вигідно в плані безпеки. Українським високопоса-

довцям довелося витратити доволі значну кількість часу, аби переконати партнерів в тому, що жодні із заяв росіян не будуть виконані, що це лише погрози. Трохи згодом Захід почав розуміти, що жодні з попередніх погроз чи шантажів з боку рф не були виконані у відповідь на надання допомоги для України. А тепер європейські лідери майже не реагують на ядерні погрози рф. Метте Фредеріксен, прем'єр-міністерка Данії, яка є однією з найрішучіших прихильників посилення військової допомоги Україні в межах НАТО, сказала: «На мою думку, ми ніколи не повинні дозволяти тому, хто не поважає демократію, права людини та всі ті цінності, у які ми віримо, вирішувати, що ми маємо робити». У відповідь на чергові ядерні погрози, президентка Європейського парламенту Роберта Меццола заявила, що «це типовий підхід» та що це «конфронтаційно» [8].

Російські ядерні погрози, які останнім часом лунають усе частіше, дедалі менше викликають страх серед західних лідерів і громадськості. Їх сприймають як спробу кремля зупинити підтримку України та вплинути на прийняття рішень у Європі. Проте Захід демонструє зростаючу стійкість до таких залякувань, визнаючи їхнє перебільшення і небажання дотримуватися так званих «червоних ліній» путіна. Росія, втрачаючи реальні важелі впливу, дедалі більше покладається на риторику ядерного шантажу, але цей інструмент перестає бути ефективним. Україна та її союзники залишаються єдиними у своїй позиції протистояння агресії, демонструючи готовність адаптуватися до будь-яких викликів і не піддаватися на провокації. Тож Україна – це країна сильних та розумних людей, яка змогла в період постійної війни розвиватися та активно просувати себе на міжнародній арені.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Україна в умовах російської агресії: виклики та відповіді : монографія / [І. В. Букреєва, І. Г. Верховцева, В. В. Гулай та ін.] ; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики. Харків : Право, 2024. 186 с.
2. Європейська інтеграція України. *EU UA*. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/integration/euintegration/> (дата звернення: 12.12.2024).
3. Набі Е., Комар М. Невидимий фронт війни: чого та якою ціною досягнули українські дипломати в 2022 р. *24 канал*. 29.12.2022. URL: https://24tv.ua/2022-rik-dlya-ukrayinskih-diplomativ-mzs-yaki-uspihi-peremogi_n2226414 (дата звернення: 12.12.2024).
4. Відносини НАТО з Україною. *NATO*. 04.10.2024. URL: https://www.nato.int/cps/uk/natohq/topics_37750.htm (дата звернення: 12.12.2024).

5. Голішевська А. Що таке зустрічі у форматі Рамштайн і як вони допомагають Україні: все що відомо про 16 засідань. *ФАКТИ*. 11.10.2023. URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/suspilstvo/20231011-pidtrymka-ta-ozbroyennya-shho-take-zustrichi-u-formati-ramshtajn-ta-yak-vony-dopomagayut-ukrayini/> (дата звернення: 12.12.2024).

6. Наконечна Є. Радбезу ООН представили п'ять принципів захисту ЗАЕС. *DW*. 31.05.2023. URL: <https://www.dw.com/uk/radbezu-onn-predstavili-pat-principiv-zahistu-zaporizkoi-aes/a-65777760> (дата звернення: 12.12.2024).

7. Чорноморська зернова ініціатива: що це таке і чому це так важливо для світу. *UZT*. 02.10.2022. URL: <https://atfl.org.ua/ua/news/chornomorska-zernova-iniciatyva-shcho-ce-take-i-chomu-ce-vazhlyvo-dlya-svitu> (дата звернення: 12.12.2024).

8. Shuster S. Europe Shrugs Off Russia's Latest Nuclear Threats. *TIME*. 03.10.2024. URL: <https://time.com/7027988/russia-nuclear-blackmail-europe-response/> (accessed date: 12.12.2024).

Науковий керівник: доктор філософських наук, професор **М. П. Требін**.

Деркач П. В.,

здобувачка вищої освіти першого

(бакалаврського) рівня,

спеціальність 291,

Харківський національний економічний

університет імені Семена Кузнеця

МІЖНАРОДНИЙ БРЕНДИНГ МІСТА НА СВІТОВІЙ АРЕНІ

Сьогодні формування міжнародного бренду міста є важливим інструментом розвитку регіонів і зміцнення їхньої позиції у світовій системі міждержавних відносин. У сучасних умовах глобалізації міста стають не лише економічними, але й культурними, науковими та політичними центрами, здатними конкурувати на міжнародній арені. У цьому контексті Харків, як друге за величиною місто України та місто-герой, відіграє ключову роль. Однак сучасна реальність вимагає особливого підходу до формування бренду Харкова через наслідки військової агресії з боку Росії. Важливим завданням є не лише відновлення міста після війни, але і його просування як символу стійкості, відновлення та інновацій. Відновлення Харкова після війни

ЗМІСТ

Секція: Політичні науки

Гончар М. В.

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ВИКЛИК ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ
ДЕМОКРАТІЇ.....3

Запорожець О. О.

ПОЛІТИЧНИЙ ВПЛИВ РОСІЇ ЧЕРЕЗ ЄВРОПЕЙСЬКІ
УЛЬТРАПРАВИ ПАРТІЇ.....6

Івасюк І. І.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ
ГРОМАД ГІРСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ УКРАЇНИ
В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....9

Мигда Є. В.

МАНІПУЛЮВАННЯ ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЯК СКЛАДОВІ
ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....13

Опанасюк В. В., Завдов'єва А. Є.

ОСНОВНІ ФОРМИ ТА МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ПУБЛІЧНОЇ
ВЛАДИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В УКРАЇНІ.....15

Снітько Д. Ю., Гайнутдінов А. В.

ПОЛІТИЧНА СВІДОМОСТЬ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА.....17

Стрижак О. В.

ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТИВ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ
ВІЙНИ.....20

Секція: Історичні науки

Новикова П. О.

МАЕСТРО ЮРІЙ КОВАЛЕНКО.....25

Секція: Економічні науки

Лахай К. В., Таранич А. В.

ДІДЖИТАЛ-МАРКЕТИНГ ДЛЯ БІЗНЕСУ:
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ.....30

Секція: Філософські науки

Янішевський О. Л.

ОСМИСЛЕННЯ ФРОЙДІВСЬКОГО ПСИХОАНАЛІЗУ
ТА ФІЛОСОФСЬКИХ КОНЦЕПТІВ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ
ДЕРЖАВНОЇ ГАРМОНІЇ ЯК ФУНДАМЕНТУ ЗБЕРЕЖЕННЯ
СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ..... 34

Секція: Педагогічні науки

Прилипка О. Л., Данилко О. Г.

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО
ДОКУМЕНТООБИГУ В РОБОТІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛЬОТНОЇ
АКАДЕМІЇ).....37

Танько А. В.

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОГО
САМОВДОСКОНАЛЕННЯ У ПРАЦІВНИКІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....40

Секція: Психологічні науки

Белей М. Д.

МІСЦЕ І РОЛЬ ІДЕАЛУ В СВИТОГЛЯДНІЙ ПАЛІТРИ
СУЧАСНИХ ПІДЛІТКІВ.....44

Секція: Соціологічні науки

Панфілов О. Ю.

СУЧАСНА ВІЙНА: ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ
ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЧИННИКА У ЗБРОЙНІЙ БОРОТБІ.....48

Секція: Державне управління

Малафєєва К. Ю.

ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ 52

Секція: Соціальні комунікації

Сидун І. В.

СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ В СОЦІАЛЬНОМУ УПРАВЛІННІ
В ПЕРІОД ВІЙНИ 57

Секція: Міжнародні відносини

Бенда Р. В.

ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА БОРотьБИ З МІЖНАРОДНИМ
ТЕРОРИЗМОМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ 60

Дегтярьов М. Ю.

СТАНОВИЩЕ УКРАЇНИ НА ПОЛІТИЧНІЙ АРЕНІ В УМОВАХ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 66

Деркач П. В.

МІЖНАРОДНИЙ БРЕНДИНГ МІСТА НА СВІТОВІЙ АРЕНІ 74

Доценко І. К.

ВІЙНА В УКРАЇНІ ЯК ПОКАЗНИК КРИЗИ ООН 80

Шляхта І. В.

ЗАСАДИ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В ЄВРОПІ НА ПОЧАТКУ
XXI СТОЛІТТЯ 85

Наукове видання

УКРАЇНА В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ: УРОКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПРОГНОЗИ МАЙБУТНЬОГО

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(XXXVIII Харківських політологічних читань)

м. Харків, 27 грудня 2024 р.

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 02.01.2025. Формат 60×84/16.
Ум. друк. арк. 5,6. Обл.-вид. арк. 5. Тираж 100 пр. Зам. № 220

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна
Для кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна
Тел.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84

Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>

Е-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua

Е-mail для покупців: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

Виготовлено ТОВ «Промарт»,
вул. Весніна, 12, Харків, 61023, Україна
Тел. (057) 717-25-44

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5748 від 06.11.2017